

บทที่ ๔

องค์ประกอบของการแสดงซั้มเป็ง

ในอดีตซั้มเป็งเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ได้รับความนิยมนับต่อผู้ดูผู้ชมและยังได้รับการยกย่องว่าเป็นศิลปะชั้นสูง เนื่องจากนิยมเล่นในหมู่เจ้านายในอดีต ซั้มเป็งจึงเป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีกประเภทหนึ่งที่มีความน่าสนใจไม่แตกต่างไปจากรองเงิง สำหรับลักษณะของการเต้นจะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวถึงแม้จะมีอิทธิพลและเค้าโครงบางประการมาจากการแสดงรองเงิงอยู่บ้าง

ไพบุลย์ ดวงจันทร์ กล่าวไว้ว่า “การเต้นซั้มเป็งเป็นการเต้นคู่ชายหญิงแต่ไม่ใช่เป็นการพาคู่เต้นแบบลีลาศ หากแต่ต่างคนต่างเต้นเป็นคู่ๆ ไปตามจังหวะดนตรี แต่เดิมนั้นการเต้นซั้มเป็งมีเพียงคู่เดียว และท่าทางของการเต้นก็มีเพียงท่าเดียวเท่านั้น คือท่าที่เรียกว่า “ปูชิงบันยัง” ซึ่งเป็นท่าที่หมุนไปรอบๆ แต่ปัจจุบันนี้จะเต้นที่คู่ก็ได้ และครูผู้สอนได้คิดประดิษฐ์ท่าเต้นเพิ่มเติมขึ้นมาอีกหลายท่า”^๑ จึงถือได้ว่าการแสดงซั้มเป็งมีพัฒนาการเรื่อยมาตั้งแต่อดีตและมีการปรับเปลี่ยนท่าทางเพื่อให้มีความเหมาะสมกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ทั้งนี้ก็เพื่อเพิ่มความน่าสนใจต่อการชม โดยผ่านการคิดค้นจากผู้สอน ผู้ถ่ายทอด หรือคณะซั้มเป็งในแต่ละช่วงเวลา เป็นการสะท้อนถึงภูมิปัญญาด้านศิลปะการแสดงพื้นบ้านได้เป็นอย่างดี

๔.๑ คณะซั้มเป็ง

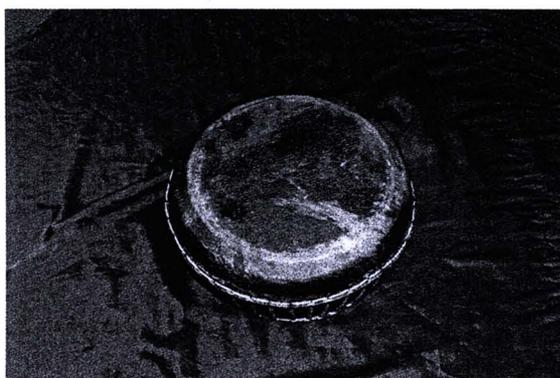
การแสดงซั้มเป็งที่ผ่านมานั้นมีผู้ที่สืบทอดต่อกันมาโดยเป็นการแสดงที่ใช้คนจำนวนมาก ซึ่งในคณะหนึ่งๆ มีผู้ร่วมคณะประมาณ ๘ – ๑๐ คน ทั้งนักแสดงและนักดนตรี ประกอบด้วยนักดนตรีจำนวน ๔ คน นักแสดงจำนวน ๘ – ๑๐ คน (ในอดีตมีผู้แสดงเพียง ๒ – ๔ คนเท่านั้น) ในอดีตการแสดงซั้มเป็งไม่มีหัวหน้าคณะ เนื่องจากการแสดงจะเป็นการรวมตัวกันเฉพาะแต่ละงานเท่านั้น แต่ในปัจจุบันนี้ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมจังหวัดนราธิวาสได้แต่งตั้งให้ ครูอรุณีย์ วงษ์เจริญ เป็นหัวหน้าคณะ ใช้ชื่อว่า คณะซั้มเป็งครูอรุณีย์ วงษ์เจริญ ซึ่งในส่วนของจังหวัดปัตตานีและจังหวัดยะลาปัจจุบันยังคงไม่มีคณะซั้มเป็ง มีเพียงการแสดงซั้มเป็งที่แสดงควบคู่ไปกับการแสดงรองเงิง

^๑ ไพบุลย์ ดวงจันทร์. *ชีวิตไทยปักษ์ใต้ชุดที่ ๓*. (กรุงเทพฯ: การพิมพ์: ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, ๒๕๒๓).

๔.๒ เครื่องดนตรี

เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงซำเบ็งเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญและมีบทบาทต่อการแสดงในแต่ละครั้ง ทั้งนี้ ก็เพื่อกำหนดทิศทางของจังหวะและลีลาของการแสดง สำหรับเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงซำเบ็ง ใช้วงดนตรีพื้นเมืองของชาวไทยมุสลิมที่ใช้เป็นหลัก มีอยู่ ๓ ชนิด คือ

- มอรวัวล คือ รำมะนาขนาดเล็ก เป็นเครื่องดนตรีที่ตีชัดจังหวะการเต้น ให้ความรู้สึกสนุกเร้าใจ เป็นกลองที่ซิ่งหนึ่งหน้าเดียว หน้ากลองที่ซิ่งหนึ่งผายออก ตัวกลองสั้น รูปร่างคล้ายซำมกะละมัง มีหน้ากว้างประมาณ ๒๖ ซม. ตัวรำมะนายาวประมาณ ๗ ซม.

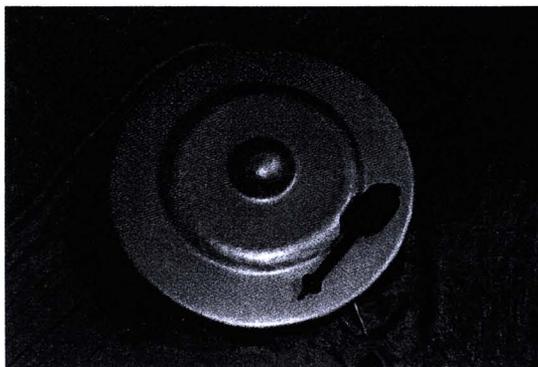
ภาพที่ ๑๓ มอรวัวล
ที่มา: ชิลฎา คงพัฒน์

- รือบะ หรือบางคนเรียกว่าคาบูล คือ ซอที่มีลักษณะคล้ายซอสามสายแต่มีแค่ ๒ สาย คนซอทำจากไม้ ตัวกะโหลกซิงด้วยหนังแพะ มีการแกะลายนกสวยงามทั้งที่คันทซอ และคันทัก เป็นเครื่องดนตรีที่ให้ทำนองเพลงที่นุ่มนวลไพเราะ ซึ่งในปัจจุบันไม่ได้รับความนิยมและเลิกใช้แล้ว เนื่องจากได้มีการนำเครื่องดนตรีของตะวันตกมาใช้แทน คือ ไวโอลิน

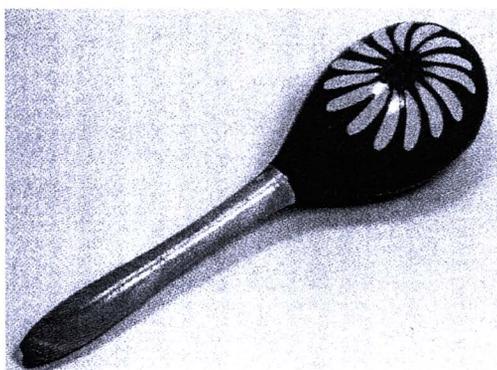
ภาพที่ ๑๔ รือบะ
ที่มา: สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้

- ฆง คือ ฆ้อง เป็นเครื่องดนตรีที่ให้จังหวะในการเต้น ควบคุมไปกับการกำหนดท่าทางของการแสดงทำให้ช่วยในการจดจำท่าเต้นได้ง่ายขึ้น ตัวฆ้องทำด้วยทองเหลือง ตรงกลางทำเป็นปุ่มนูน เพื่อใช้รองรับการตีให้เกิดเสียงเรียกว่า ปุ่มฆ้อง

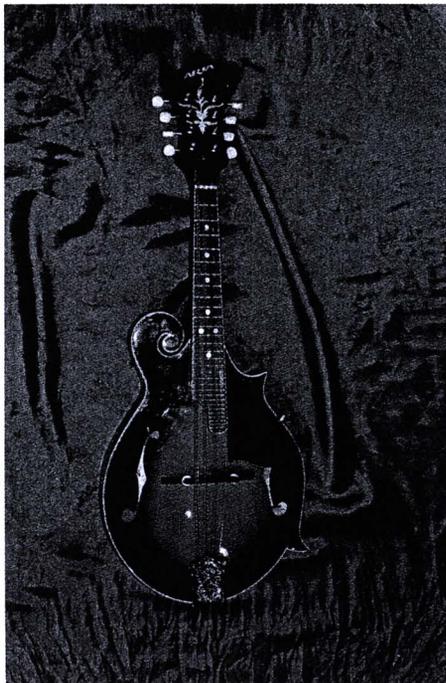

ภาพที่ ๑๕ ฆง หรือ ฆ้อง
ที่มา: ศิลฎา คงพัฒน์

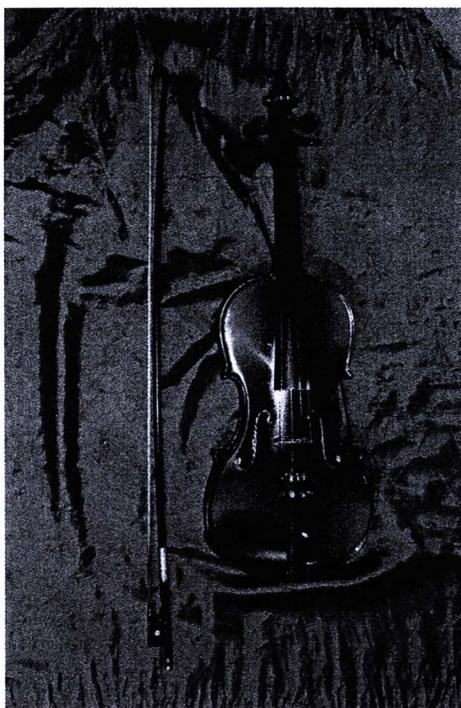
อย่างไรก็ตามเนื่องจากซิมเป็งได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมของชาวตะวันตกซึ่งสอดแทรกเข้ามาจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปใช้เครื่องดนตรีบางชนิดแทน ได้แก่ ไวโอลิน รำมะนา แมนดาริน และมารากัส แต่การใช้เครื่องดนตรีแบบผสมผสานก็สามารถสร้างความน่าสนใจต่อการฟังได้เป็นอย่างดี ถึงแม้ลักษณะของท่วงทำนองและสำเนียงของเสียงจะแตกต่างไปจากเดิมบ้าง แต่การยึดถือเอาความสะอาดของผู้เล่นในแต่ละยุคก็ถือว่าการปรับตัว เรียนรู้การเล่นให้ดำรงอยู่ได้ ส่งผลต่อการแสดงซิมเป็งที่ไม่สูญหายและได้รับความนิยมชมชอบต่อผู้ดูอย่างต่อเนื่องเช่นกัน

ภาพที่ ๑๖ มารากัส
ที่มา: <http://www.giftcentersupply.com>

ภาพที่ ๑๗ แมนดาอิลิน
ที่มา: ชिल्ภา คงพัฒน์

ภาพที่ ๑๘ ไวโอลิน
ที่มา: ชिल्ภา คงพัฒน์

ภาพที่ ๑๙ การเต้นซั่มเป็งในปัจจุบันใช้วงดนตรีเดียวกับการเต้นรอกเง็ง
ประกอบด้วยไวโอลิน กีตาร์ รำมะนา กลองแขก ซ้อง
ที่มา: สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้

๔.๓ เพลงที่ใช้ในการแสดงซั่มเป็ง

การแสดงซั่มเป็งในแต่ละครั้งจะต้องมีการกำหนดเพลงเพื่อประกอบการเต้นจังหวะช้า เร็ว ทั้งนี้ก็เพื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน สืบเนื่องจากเป็นการแสดงที่มีความยาก ในการกำหนดท่วงท่า เช่น ความยากในการใช้เท้า การแปรแถว ฯลฯ ดังนั้น เพลงที่ใช้ในการแสดง ซั่มเป็งจึงมีหลากหลายเพลงด้วยกัน สำหรับเพลงปกติทั่วไปที่ใช้มี ๗ เพลง โดยมีทั้งจังหวะช้า และจังหวะเร็ว ดังนี้

๓.๑ เพลงประเภทจังหวะช้า ประกอบด้วย

- เพลงกามารูลชามัน
- เพลงลาจิง กูนิง
- เพลงตี่งี ล่าห์ ตี่งี
- เพลงซีกาโปร ซีรือห์

ฯลฯ

สำหรับเพลงช้าที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือ เพลงกะปุชิละ ซาอูร์สปินัง ซึ่งเป็นเพลงที่มี จังหวะช้า เหมาะสำหรับผู้ฝึกหัดใหม่ ๆ

๓.๒ เพลงประเภทจังหวะเร็ว ประกอบด้วย

- เพลงซั่มเป็ง จือร่ากัน บูดีมัน
- เพลงซั่มเป็ง บูดีมัน

- เพลงนาอัม ฯลฯ

สำหรับเพลงเร็วที่นิยมใช้ในการแสดงมากที่สุด คือ เพลงซาบินบูดีมัน เป็นเพลงที่สนุกสนานเร้าใจ ซึ่ง ผศ. สมชาย พูลพิพัฒน์ เป็นผู้นำเพลงของประเทศมาเลเซียเข้ามาแสดงในปี พ.ศ. ๒๕๒๗

จะเห็นว่าเพลงที่ใช้ประกอบการแสดงซิมเป็งนั้นมีทั้งประเภทจังหวะช้าและจังหวะเร็ว ซึ่งหากจะนำมาใช้ในการแสดงควรคำนึงถึงความเหมาะสม ดังที่ กิตติชัย รัตนพันธ์ กล่าวไว้ว่า “ถ้าจะนำมาฝึกหัดก็ควรจะใช้เพลงประเภทจังหวะช้า เช่น เพลงซีกาโปร ซีริห์ เพราะเพลงนี้เป็นเพลงที่มีความไพเราะและจังหวะเชื่องช้า ซึ่งเอื้ออำนวยต่อการฝึกหัดซิมเป็งเบื้องต้น และหากผ่านการฝึกหัดเบื้องต้นจนชำนาญแล้ว ควรใช้เพลงที่มีจังหวะรวดเร็วสนุกสนาน เร้าใจ เช่น เพลงซิมเป็งบูดีมัน เป็นต้น”^๒ ดังนั้น การเรียนรู้และใช้เพลงประกอบการแสดงอย่างเป็นระบบ จากช้าไปเร็วและอย่างเป็นขั้นตอน ก็จะทำให้การถ่ายทอดการแสดงมีความถูกต้องรวดเร็วตามไปด้วย

สำหรับการเลือกใช้เพลงในการแสดงนั้น จะเลือกใช้เพลงช้าหรือเพลงเร็วขึ้นอยู่กับโอกาส สถานที่ที่ใช้ในการแสดง กลุ่มของผู้ชมการแสดง รวมถึงตัวผู้แสดงเองด้วย เช่น หากแสดงในโอกาสที่เป็นงานพิธีการ เจ้าภาพต้องการการแสดงที่ออกมาดูอ่อนช้อยงดงาม ก็ควรเลือกใช้เพลงช้า นอกจากนี้ เพลงช้ายังเหมาะสำหรับผู้แสดงที่ยังไม่ชำนาญในการแสดงเพียงพอ ส่วนการเลือกใช้เพลงเร็วนั้นจะใช้ต่อเมื่อเป็นงานที่สนุกสนาน รื่นเริง เพราะเพลงเร็วจะทำให้ท่าทางในการแสดงดูสนุกสนาน เพราะในการแสดงนั้นหากผู้แสดงเลือกใช้เพลงช้าหรือเพลงเร็วจะต้องปรับเปลี่ยนท่าทาง หรือที่เรียกว่าปรับดอกไม้เข้ากับเพลงด้วย แต่ในปัจจุบันนิยมใช้เพลงเร็วในการแสดง เพราะมีท่าทางสนุกสนานเร้าใจ ตรงตามความต้องการของผู้ชม

๔.๔ ผู้แสดง

ผู้แสดงซิมเป็งนั้นไม่มีข้อจำกัดในเรื่อง อายุ เพศ น้ำหนัก หรือส่วนสูง แต่เพื่อให้การแสดงเรียบร้อยสวยงามผู้แสดงควรมีความสูงขนาดไล่เลี่ยกัน ฝ่ายชายควรมีความสูงกว่าฝ่ายหญิงเล็กน้อย และทั้งสองฝ่ายควรมีรูปร่างหน้าตาดี รูปร่างสมส่วน ไม่อ้วนหรือผอมจนเกินไป บุคลิกดี มีท่วงท่าสง่างาม รู้จักจังหวะเพลงและมีลีลาในการเต้นงดงาม การเต้นซิมเป็งเป็นศิลปะการเต้นที่ค่อนข้างยาก ดังนั้นควรมีพื้นฐานทางด้าน การเต้นรองเงี้ยวอย่างชำนาญถึงจะสามารถเต้นซิมเป็งได้สวยงาม

^๒ กิตติชัย รัตนพันธ์. ดนตรี-นาฏศิลป์พื้นบ้านภาคใต้. (กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๙). หน้า ๔๑.

๔.๕ สถานที่

สถานที่สำหรับแสดงซั้มเบ็งนั้น เป็นข้อจำกัดอีกประการหนึ่งของผู้แสดง สืบเนื่องจากมิใช่ว่าจะเล่นที่ใดก็ได้ หากแต่มีเงื่อนไขบางประการ แต่โดยทั่วไปแล้วอาจจะเล่นบนพื้นดินหรือทำเวทียกพื้นก็ได้ สถานที่ใดก็ได้ เว้นแต่สถานที่ที่ใช้ประกอบพิธีทางศาสนา และในบ้านของผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ทางศาสนา เช่น ดาโต๊ะยุติธรรม โต๊ะอิหม่าม เป็นต้น เพราะวัฒนธรรมของชาวมุสลิมถือกันว่า ผู้ดำรงตำแหน่งเช่นนี้ไม่ควรแสดงความรื่นเริงอย่างออกหน้าออกตา และไม่ควรเป็นเจ้าเกี่ยวกับงานรื่นเริงและจะแสดงในเวลากลางวันหรือกลางคืนก็ได้

๔.๖ เครื่องแต่งกาย

การแต่งกายของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานี มีทั้งระดับในราชสำนักลงมาถึงระดับชาวบ้าน ส่วนมากเป็นการดัดแปลงเพื่อให้เหมาะสมกับโอกาสต่างๆ แต่คงลักษณะเด่นบางอย่างไว้นั้นคือ ต้องมิดชิด ส่วนลักษณะการแต่งกายของซั้มเบ็ง ส่วนใหญ่นิยมใช้เครื่องใหญ่ หรือแต่งกายแบบซูดร่าสำนัก เนื่องจากการเดินซั้มเบ็งนั้นจัดเป็นศิลปะชั้นสูง นิยมแสดงในราชสำนักของสุลต่านแถบหัวเมืองมลายู ซึ่งใช้แสดงเพื่อต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง ดังนั้นเครื่องแต่งกายจึงเน้นความสวยงามและหรูหรา

ปัจจุบันลักษณะการแต่งกายของซั้มเบ็ง สามารถแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

๑. การแต่งกายแบบชนชั้นสูง เป็นการแต่งกายแบบซูดร่าสำนัก สวมใส่ชุดผ้าเนื้อดี มีเครื่องประดับตกแต่งเต็มยศตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้า
๒. การแต่งกายแบบชนชั้นกลาง เป็นการแต่งกายที่เรียบง่ายรองลงมาจากชนชั้นสูง โดยสังเกตได้จากเนื้อผ้าที่สวมใส่ ซึ่งจะใช้ผ้าที่เกรดต่ำลงมา เครื่องประดับก็มีไม่มากเหมือนชนชั้นสูง
๓. การแต่งกายแบบพื้นบ้าน เป็นการแต่งกายแบบเรียบง่าย ผู้ชายนุ่งใส่รงผ้าธรรมดาดลายตารางทอด้วยฝ้าย สวมเสื้อคอตั้งและสวมหมวกถักหรือ เย็บด้วยผ้ากำมะหยี่ ผู้หญิงมีผ้าคลุมศีรษะ ใส่เสื้อผ้ามีสลิน หรือลูกไม้ตัวยาวแบบมลายูนุ่งซิ่นปาเต๊ะ หรือ ซิ่นทอแบบมลายู

ภาพที่ ๒๐ การแต่งกายของคนไทยมุสลิมในลักษณะต่างๆ
ที่มา: <http://www.thainame.net>

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น การแสดงซั่มเป็งยังคงยึดแบบแผนการเครื่องแต่งกายมาจากวิถีชีวิตของคนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ก็มีบางอย่างที่ไม่ได้นำมาสวมใส่ในการแสดง ซึ่งในการแสดงสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของท่าทางในการแสดง เช่น ผ้าคลุมศีรษะของผู้หญิง เป็นต้น จะสังเกตได้ว่า ในการแสดงไม่ว่าจะเป็นการแสดงพื้นบ้านหรือพื้นเมืองของภาคใต้ตอนล่าง จะไม่นิยมใส่ผ้าคลุมศีรษะ ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าน่าจะเป็นการสะดวกในการแสดง และเป็นการเพิ่มเครื่องประดับบนศีรษะ เพื่อความสวยงามในการแสดงมากยิ่งขึ้น

เครื่องแต่งกายฝ่ายชาย

- เสื้อ สวมเสื้อคอโละปือกลางอ ตัดเย็บด้วยผ้าซอเกาะ เป็นเสื้อที่สวมทางศีรษะ มีลักษณะคอกกลมหรือคอตั้ง แบบจีน แขนยาว ตรงคอผ่าลงมาจนถึงอก มีกระดุมติดไว้ ๓ เม็ด ความยาวของเสื้อจะยาวเลยสะโพกลงมาประมาณ ๔ - ๕ นิ้ว

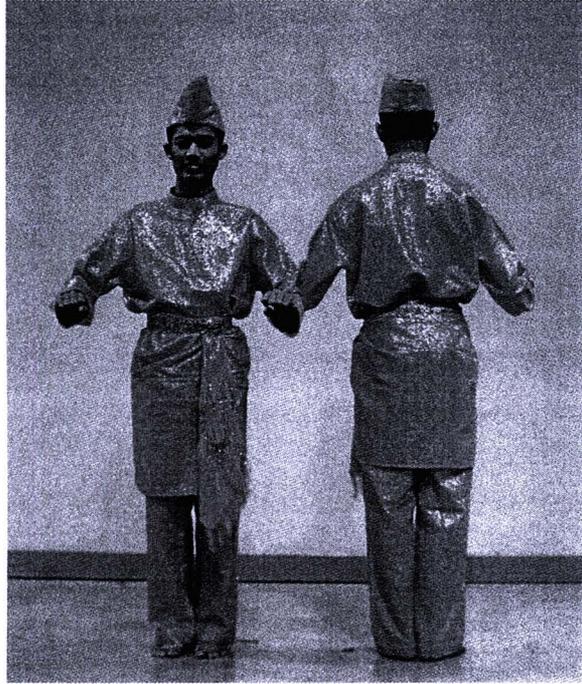
- กางเกงขายาวทรงหลวม คล้ายกับกางเกงแพรของจีน

- ผ้าถุง เป็นผ้าใสร่งเนื้อดีแคบๆ ถุงยาวเหนือเข่า สวมทับกางเกงอีกชั้นหนึ่ง เรียกว่า “ผ้าซาเลนดง” มักทำด้วยผ้าซอเกาะ

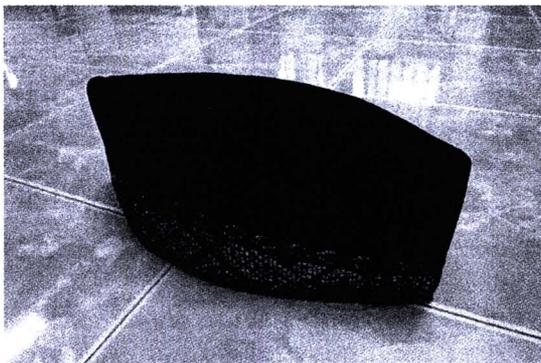
- หมวก สวมหมวกซอเก๊าะสีดำ ประดับด้วยเครื่องประดับที่บนหน้าหมวกเพื่อความสวยงามหรือโพกผ้าตามแบบเจ้าบ่าวมุสลิม เรียกว่า หมวก “ชะตางัน”

- ผ้าคาดเอว หรือผ้าเชอลีแน ส่วนมากมักใช้ผ้าชอแกะ หรือผ้าปือละ

สำหรับชนิดของผ้าที่ใช้ในการตัดเย็บเป็นเครื่องแต่งกายในการแสดงนั้นไม่ว่าจะเป็น เสื้อ กางเกง ผ้านุ่ง ผ้าคาดเอวนิยมใช้ผ้าชอแกะ ซึ่งจะแวววาว มักจะเป็นที่นิยมของผู้มีฐานะ และ ต้องการความหรูหรา

ภาพที่ ๒๑ เครื่องแต่งกายฝ่ายชาย ประกอบด้วย หมวกชะตางัน เสื้อตือโละบางอ กางเกงขายาว ทรงหลวม ผ้านุ่ง ผ้าคาดเอว เข็มขัด
ที่มา: ศิลฎา คงพัฒน์

ภาพที่ ๒๒ หมวกชอเก๊าสีดำ
ที่มา : อรุณีย์ วงษ์เจริญ

ภาพที่ ๒๓ หมวกชะตางัน
ที่มา: ศิลฎา คงพัฒน์

เครื่องแต่งกายฝ่ายหญิง

- เสื้อ เป็นเสื้อบางนวลีเอเปะหรือบางแมแต นิยมตัดเย็บด้วยผ้าซอแกะ เป็นเสื้อแขนยาว ลักษณะคอรูปตัววี ผ่าอกหน้า ตลอดจนถึงชายเสื้อ ชายเสื้อด้านหลังสั้นกว่าด้านหน้า เย็บยาวมาเป็นมุมแหลม ความยาวของเสื้อยาวลงมาจนเกือบจะถึงเข่า ตรงเอวรัดรูป

- ผ้านุ่ง ใช้ผ้าซอแกะหรือผ้าเอนปือและ ความยาวของผ้านุ่งจะนุ่งยาวป้ายข้างหรือจีบหน้านางจนถึงข้อเท้า

- สไบ จะมีสไบคาดจากทางไหล่ซ้าย เย็บมาด้านหลังทางขวามือแล้วมาไพล่ปลายที่ด้านหน้า โดยพาดบนข้อมือขวาของผู้แสดง หรือใช้คล้องคอผู้แสดง

- เครื่องประดับ ประกอบด้วย สร้อยคอ ต่างหู กำไลข้อมือ ไม่มีข้อจำกัดในการเลือกใช้วัสดุ ซึ่งปัจจุบันนี้สามารถหาซื้อได้ทั่วไปตามท้องตลาด และผมทำทรงมวยได้ โดยรวบผมและขมวดคล้ายๆ มวยไว้ตรงด้านหลังแล้วติดโก๊ะตรงด้านหลัง ผมด้านหน้าจะยกสูงหรือปาดเรียบก็ได้ แต่เพื่อความสวยงาม นิยมยกผมด้านหน้าสูง

- ดอกไม้ประดับศีรษะ ดอกไม้ประดับศีรษะนับว่าเป็นเครื่องประดับที่เป็นเอกลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของซำเป็ง เพราะบนศีรษะจะประดับด้วยดอกไม้สีทองอย่างสวยงาม ซึ่งเป็นดอกไม้ที่ทำจากวัสดุอะไรก็ได้ไม่จำกัด ไม่ว่าจะเป็นจากผ้า ไบยางพารา หรือพลาสติก และมีดอกไม้ไหวหรือที่เรียกว่า ซำเป็ง ซึ่งทำจากทองเหลือง บักคู่กับดอกไม้ที่ติดผม

ภาพที่ ๒๔ เครื่องแต่งกายฝ่ายหญิง ประกอบด้วย เสื้อบางนวลีเอเปะ ผ้านุ่ง ผ้าสไบ สร้อยคอ ต่างหู กำไลข้อมือ ดอกไม้ และซำเป็งประดับศีรษะ

ที่มา: ทิลฎา คงพัฒน์

ภาพที่ ๒๕ การแต่งกายชัมเบ็งในยุคแรกๆ
ที่มา: สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้

ภาพที่ ๒๖ พัฒนาการเครื่องแต่งกายในการแสดงชัมเบ็งในปัจจุบัน
ที่มา: วิษณุ เลิศบุรุษ

เครื่องแต่งกายการแสดงซิมเบ็ง ปัจจุบันได้มีพัฒนาการจากดั้งเดิมแต่ยังคงยึดเอกลักษณ์ของชาวไทยมุสลิมพื้นเมือง เพียงแต่เพิ่มสีสันของเครื่องแต่งกาย การเลือกใช้ชนิดของผ้าในการตัดเย็บชุด และมีเครื่องประดับเพิ่มขึ้นจากการเดินในยุคแรกๆ ทำให้การแสดงดูมีสีสันและสวยงามมากยิ่งขึ้น สังเกตได้จากการเปรียบเทียบภาพประกอบที่ ๒๕ กับภาพประกอบที่ ๒๖

๔.๗ โอกาสที่แสดง

ซิมเบ็งเป็นการแสดงชั้นสูงของศิลปะพื้นบ้านภาคใต้ตอนล่าง นิยมนำมาแสดงหน้าพระที่นั่ง แสดงต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองที่สำคัญของท้องถิ่น งานพิธีการในเทศกาลต่าง ๆ ที่สำคัญหรือใช้แสดงสำหรับงานรื่นเริงต่างๆ อาทิ งานแต่งงาน งานเข้าสู่หนัด งานสมโภชต่างๆ ฯลฯ นอกจากนี้ยังเป็นการเดินเพื่อเป็นการออกกำลังกาย เพื่อเป็นการรักษาสุขภาพของข้าราชการระดับสูง ถือได้ว่าการแสดงซิมเบ็งจึงมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ที่ดีของบุคคลในสังคมโดยเฉพาะสังคมชั้นสูง และเป็นการยกระดับรสนิยมทางการแสดงพื้นบ้านของไทยมาช้านานแล้ว

สรุป สิ่งที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นคือ องค์ประกอบสำคัญในการแสดงซิมเบ็งที่เป็นแบบแผนดั้งเดิมจนถึงปัจจุบัน ถึงแม้ว่าปัจจุบันอาจจะมีการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบบางอย่างเพื่อให้เข้ากับยุคสมัย แต่ก็ไม่ได้ทำลายเค้าโครงทางวัฒนธรรมในการแสดง นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ขาดไม่ได้ในการแสดงซิมเบ็ง ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการแสดงซิมเบ็ง นั่นคือ ขั้นตอนและท่าทางในการแสดงซิมเบ็ง ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวถึงในบทถัดไปเกี่ยวกับการวิเคราะห์กระบวนการทำเต้นซิมเบ็ง